

DOI 10.36074/26.06.2020.v2.18

ОСВІТА ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ У ДОБУ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ (2000-НІ РР.)

Шевченко Світлана Миколаївна

кандидат педагогічних наук, ст. науковий співробітник відділу історії та філософії освіти
Інституту педагогіки НАПН України

УКРАЇНА

У 2000-ні роки діяли «Спеціальні загальноосвітні школи (школи-інтернати)» – загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів для дітей, які потребували корекції фізичного та (або) розумового розвитку, що забезпечували реалізацію права таких громадян на здобуття повної загальної середньої освіти та здійснювали заходи з реабілітації за рахунок держави.

Навчально-виховний процес у спеціальній школі незалежно від її підпорядкування, виду і форми власності здійснювався відповідно до робочих навчальних планів, розроблених закладом на основі Базових типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України. Спеціальна школа працювала за навчальними програмами, підручниками і посібниками, що мали відповідний гриф Міністерства освіти і науки України. Під час навчання учнів у спеціальній школі II і III ступенів використовувалися спеціальні програми і підручники.

Поступовий розвиток змісту освіти у таких школах, що розпочався з 2007/2008 н. р. і стосувався 5-го класу. У 2008/2009 н. р., окрім 5-х класів, за новими навчальними планами працювали 6 класи вище спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів. Інші класи спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів у 2008/2009 н. р. працювали за навчальними планами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 02.11.2004 р. N 842, з урахуванням змін, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22.08.2005 р. N 489 [1].

У процесі дослідження нами виявлено, що відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей та мов навчання були окремі варіанти Типових навчальних планів основної школи для дітей глухих; зі зниженим слухом; сліпих та зі зниженим зором, для дітей сліпих та зі зниженим зором з навчанням російською чи іншою мовою національних меншин, для дітей сліпих та зі зниженим зором з українською мовою навчання з вивченням російської чи іншої мови національних меншин») та для дітей з тяжкими порушеннями мовлення. Окремі типові навчальні плани було складено для дітей розумово відсталих, із порушеннями опорно-рухового апарату та із затримкою психічного розвитку. Для дітей із складними вадами розвитку (сліпі, зі зниженим зором з розумовою відсталістю, глухі, зі зниженим слухом з розумовою відсталістю, порушеннями опорно-рухового апарату з розумовою відсталістю) було передбачено окремі Типові навчальні плани з урахуванням особливостей навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Встановлено, що у 2000-ні роки зміст корекційно-розвиткових занять був спрямований на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психо-фізичного розвитку учнів і мав корекційну спрямованість; індивідуальний та диференційований підхід створював передумови для подолання порушень

психофізичного розвитку, засвоєння учнями програмового матеріалу, розвитку їх здібностей, професійно-трудової підготовки, подальшої соціалізації.

Список використаних джерел:

- [1] Про затвердження «Положення про спеціальну загальноосвітню школу-інтернат (школу, клас) України для дітей з вадами фізичного або розумового розвитку» (13.05.1993). (136). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-93>.

DOI 10.36074/26.06.2020.v2.19

ОСВІТНЯ ІНТЕГРАЦІЯ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ КІНЦЯ ХХ- ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Козловський Юрій Михайлович

доктор педагогічних наук
професор, завідувач кафедри педагогіки та інноваційної освіти

Козловська Ірина Михайлівна

доктор педагогічних наук, провідний науковий співробітник
Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою

Білик Оксана Сергіївна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов
Національний університет «Львівська політехніка»

УКРАЇНА

Наукове осмислення інтеграційних процесів світовою спільнотою зумовило швидке наростання кількості досліджень з даної проблематики в Україні. Найбільш вагомі розробки стратегічного характеру належать академіку С. Гончаренку, зокрема він зазначає, що ці проблеми чітко проявляються у формуванні змісту освіти: «проблему змісту ми намагаємося розв'язати емпірично, шляхом спроб і в основному помилок. Вигадуємо нові навчальні предмети і виключаємо традиційні, які забезпечують фундаментальність освіти. При емпіричному розв'язанні проблеми виникає безліч складних питань, на які важко знайти відповідь» [1, с.23].

Важливо дослідити і розділити наукові досягнень в розвитку теорії і практики інтеграції від прожекторських та лжеінтегративних проектів, які лише створюють ілюзію інтегративних процесів. Це вимагає серйозного історико-педагогічного дослідження та виділення реальних можливостей та результатів впровадження інтеграції в освітній процес. Перша спроба аналізу досягнень інтеграції в Україні зроблена у пропонованій статті.

Очевидно, що паралельний розвиток інтегративного та предметного навчання в Україні ускладнює створення концептуальних ідей та розроблення конкретних методик навчання. Предметне навчання дуже поширене і має давні традиції. Тому іноді ці види навчання конфліктують.

Інтегративне навчання активно розвивається в останні десятиліття. Його перспективність зумовлена тим, що воно спирається на сучасні загальнонаукові підходи (синергетичний, системний, інформаційний, креативний тощо).